
Výbor pre medzinárodný obchod

2018/2003(INI)

24.4.2018

STANOVISKO

Výboru pre medzinárodný obchod

pre Výbor pre rozvoj

k transparentnému a zodpovednému riadeniu prírodných zdrojov v
rozvojových krajinách: prípad lesov
(2018/2003(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Maria Arena

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre medzinárodný obchod vyzýva Výbor pre rozvoj, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. víta pokrok, ktorý sa dosiahol v rámci dobrovoľných dohôd o partnerstve (DDP – FLEGT), najmä pokiaľ ide o súdržnosť medzi občianskou spoločnosťou, priemyslom a s vládami v záujme dosiahnutia spoločných politických rozhodnutí; vyzýva Komisiu, aby prebiehajúce rokovania priviedla k úspešnému výsledku, posilnila a urýchlila vykonávanie existujúcich DDP, ďalej uprednostňovala presadzovanie vnútroštátnych právnych predpisov a poskytovala primeranú pomoc na podporu potrebných procesov reforiem vo vyvážajúcich krajinách, ktoré uzavreli DDP, ako aj aby riešila zostávajúce problémy, ako je korupcia, drevo z konfliktných oblastí, degradácia lesov, transparentnosť a zaistenie držby pre komunity ako jednu z hlavných zásad správy pôdy; naliehavo vyzýva Komisiu, aby podporovala krajiny, ktoré podpísali DDP, pokiaľ ide o zohľadňovanie otázok odlesňovania, konverzie lesov a trvalo udržateľného obhospodarovania lesov pri vytváraní ich systémov overovania zákonnosti pôvodu dreva; dodáva, že akčný plán FLEGT by mal zohľadňovať aj nové prioritné zemepisné oblasti, a to tak oblasti, na ktoré sa vzťahujú DDP, ako aj tie, na ktoré sa tieto dohody nevzťahujú;
2. berie na vedomie, že vykonávanie DDP bude mať väčšiu nádej na úspech, ak sa pri ňom zaistí cielenejšia podpora pre zraniteľné skupiny, ktoré sú zapojené do riadenia zdrojov dreva (drobní vlastníci, mikropodniky, malé a stredné podniky (MSP), nezávislé hospodárske subjekty v „neformálnom“ odvetví); zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby sa v procesoch osvedčovania rešpektovali záujmy najzraniteľnejších skupín zapojených do obhospodarovania lesov;
3. zdôrazňuje význam boja proti nezákonnému obchodu s tropickým drevom; navrhuje Komisii, aby sa pri budúcich rokovaniach o vývozných licenciách FLEGT pre produkty z dreva pochádzajúceho z overených zákonných zdrojov vyvážané do EÚ zohľadňovali skúsenosti s indonézskym systémom, ktorý platí od novembra 2016; žiada, aby Komisia uskutočnila nezávislé hodnotenie vplyvu vykonávania indonézskeho systému overovania zákonnosti pôvodu dreva, ktoré by malo byť predložené v primeranej lehote;
4. pripomína, že drevo z konfliktných oblastí už predstavuje oblasť činnosti v rámci akčného plánu FLEGT, ale že na riešenie tohto problému nebolo vyvinuté dostatočné úsilie; vyzýva Komisiu, aby splnila svoj záväzok rozšíriť povinnosti týkajúce sa náležitej starostlivosti stanovené v nariadení EÚ o dreve tak, aby sa do nadchádzajúceho preskúmania zahrnulo drevo z konfliktných oblastí;
5. zdôrazňuje, že je potrebné ďalej zlepšovať vykonávanie a presadzovanie nariadenia EÚ o dreve s cieľom čo najlepšie chrániť trvalo udržateľný obchod s dovážaným drevom a výrobkami z dreva a s drevom a výrobkami z dreva produkovanými na domácej pôde;
6. uznáva dôležitú prácu, ktorá bola vykonaná v rámci Európskej hospodárskej komisie OSN (EHK OSN) a Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), pokiaľ ide o celosvetové trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov, ktoré zohráva kľúčovú úlohu v oblasti udržateľného obchodu s produktmi lesného hospodárstva;
7. vyzýva EÚ, aby zaviedla užšiu spoluprácu a účinné partnerstvá s krajinami, ktoré sú

významnými spotrebiteľmi dreva, a so zainteresovanými stranami na medzinárodnej úrovni, ako sú OSN, a konkrétne FAO, Centrum pre medzinárodný výskum lesného hospodárstva (CIFOR) a program Svetovej banky pre lesy (PROFOR), v záujme účinnejšieho obmedzenia obchodu s nezákonne vyťaženým drevom na celosvetovej úrovni a lepšej správy lesov vo všeobecnosti;

8. konštatuje, že dovoz dreva a výrobkov z dreva by sa mal dôkladnejšie kontrolovať na hraniciach EÚ, aby sa zabezpečilo, že dovážané výrobky skutočne spĺňajú kritériá potrebné na vstup na územie EÚ;
9. pripomína, že lesy sú domovom pre 300 miliónov ľudí a takmer 1,6 miliardy ľudí závisí od lesných zdrojov, pokiaľ ide o ich živobytie, ale aj ako zdroj potravy, paliva na varenie a kúrenie a liekov, zaistenie prístrešia a zdroj oblečenia, pracovných miest a príjmov; poukazuje na to, že lesné zdroje fungujú aj ako záchranné siete v krízových alebo núdzových situáciách – napríklad v prípade výpadku plodín v dôsledku dlhotrvajúceho sucha; domnieva sa, že EÚ by mala nepretržite spolupracovať so svojimi partnermi, aby sa zabezpečilo, že pridaná hodnota vyplývajúca z lesov je trvalo udržateľná a je v súlade s cieľmi OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja;
10. so znepokojením konštatuje, že komerčné poľnohospodárstvo zamerané na vývoz je aj naďalej významnou príčinou globálneho odlesňovania, keďže približne 75 % všetkého odlesňovania v súčasnosti vyplýva z premeny pralesov na poľnohospodárske účely¹, a že približne polovica všetkého odlesňovania tropických oblastí od roku 2000 je dôsledkom nezákonnej premeny lesov na komerčné poľnohospodárstvo; konštatuje, že EÚ je najväčším dovozcom palmového oleja a sóje, ktoré vyvážajú krajiny s tropickými lesmi, a že podľa nedávnych odhadov sója, hovädzie mäso, palmový olej, káva a kakao boli zodpovedné za takmer 80 % odlesňovania v tropických oblastiach na celom svete, pričom úloha komerčného poľnohospodárstva zameraného na vývoz ako hybnej sily odlesňovania sa v 21. storočí posilnila²; zdôrazňuje potrebu silnej spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ s cieľom znížiť našu závislosť od dovozu v určitých sektoroch;
11. opakuje svoju výzvu pre EÚ, aby vypracovala akčný plán v oblasti odlesňovania a degradácie lesov, ktorý by zahŕňal konkrétne regulačné opatrenia, ktoré zaručia, že žiadne dodávateľské reťazce a finančné transakcie spojené s EÚ nebudú spôsobovať odlesňovanie ani degradáciu lesov;
12. so znepokojením konštatuje, že odlesňovanie sa považuje za jeden z faktorov, ktoré prispievajú ku globálnej zmene klímy, a pripomína, že 70 % rastlín a zvierat na svete žije v lesoch a stráca svoje biotopy v dôsledku odlesňovania;
13. poznamenáva, že EÚ reguluje dodávateľské reťazce dreva, rýb a nerastov z konfliktných oblastí, ale zatiaľ nereguluje poľnohospodárske komodity, ktoré predstavujú riziko pre lesy; konštatuje, že podľa nedávnej štúdie uskutočniteľnosti o možnostiach posilniť činnosť EÚ v boji proti odlesňovaniu by právne predpisy upravujúce prístup na trh EÚ pre komodity, ktoré sú pre lesy rizikové, boli najúčinnejším opatrením na strane dopytu zameraným na boj proti odlesňovaniu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zvažila možnosť

Hodnotenie akčného plánu EÚ FLEGT (vynútiteľnosť práva, správa a obchod v lesnom hospodárstve) 2004 – 2014, apríl 2016, s. 92.

http://ec.europa.eu/environment/forests/studies_EUaction_deforestation_palm_oil.htm.

vytvorenia zoznamu vymáhateľného rámca pre povinnosti náležitej starostlivosti v rámci celého dodávateľského reťazca týchto komodít takým spôsobom, aby sa zabezpečila právna istota, pričom základom by boli kritériá udržateľnosti alebo nulového odlesňovania, napríklad pokiaľ ide o priame a nepriame vplyvy na lesy a iné ekosystémy, zaobchádzanie s pracovníkmi a práva lesných spoločenstiev a domorodého obyvateľstva v súvislosti s otázkami, ako je zaberanie pôdy;

14. zdôrazňuje, že je potrebné rozšíriť a posilniť opatrenia na prevenciu, monitorovanie a overovanie environmentálnych vplyvov a vplyvov na ľudské práva vyplývajúcich z dvojstranných a mnohostranných dohôd o voľnom obchode a investičných dohôd EÚ, a to aj prostredníctvom overiteľných ukazovateľov a nezávislých komunitných iniciatív v oblasti monitorovania a podávania správ;
15. pripomína, že hlavnými výrobcami palmového oleja sú Malajzia a Indonézia, ktoré zabezpečujú odhadom 85 – 90 % svetovej produkcie, a že rastúci dopyt po tejto komodite vedie k odlesňovaniu, vytvára tlak na využívanie pôdy a má významný vplyv na miestne spoločenstvá, zdravie a zmenu klímy; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že rokovania o obchodných dohodách s Indonéziou a Malajziou by sa mali využiť na zlepšenie situácie na mieste;
16. naliehavo vyzýva EÚ, aby do svojich kapitol o obchode a udržateľnom rozvoji vždy zahŕňala záväzné a vymáhateľné ustanovenia, na základe ktorých sa má zamedziť nezákonnej ťažbe dreva, odlesňovaniu, degradácii lesov a zaberaniu pôdy, ako aj ďalším formám porušovania ľudských práv, ktoré sú predmetom vhodných a účinných mechanizmov urovnávania sporov, a aby v rámci rôznych metód vymáhania uvažovala o mechanizme založenom na sankciách a o ustanoveniach na zaručenie práva vlastníť majetok, predchádzajúcej konzultácie a informovaného súhlasu; vyzýva Komisiu, aby takéto ustanovenia zahrnula do už uzatvorených dohôd o voľnom obchode prostredníctvom doložky o revízii, a to najmä záväzok účinne vykonávať Parížsku dohodu o zmene klímy; zdôrazňuje význam monitorovania týchto ustanovení a potrebu bezodkladne začať postupy konzultácie s vládami v prípade, že obchodní partneri tieto pravidlá nedodržiavajú, a zaviesť existujúce mechanizmy, ako napríklad mechanizmy riešenia sporov zriadené v rámci kapitol o obchode a udržateľnom rozvoji;
17. pripomína, že treba dodržiavať hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv; podporuje prebiehajúce rokovania zamerané na vytvorenie záväzného nástroja OSN týkajúceho sa nadnárodných korporácií a iných podnikov v súvislosti s ľudskými právami a zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa EÚ aktívne zapájala do tohto procesu;
18. konštatuje, že nariadenie o VSP má obmedzený rozsah pôsobnosti, pokiaľ ide o ochranu a zodpovedné riadenie lesných zdrojov; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že dohovory týkajúce sa lesov, na ktoré sa vzťahuje VSP a VSP+, sú riadne monitorované, a to aj zo strany organizácií občianskej spoločnosti, aby sa tak zaručila ochrana lesov v partnerských krajinách vrátane možnosti zriadenia mechanizmu na vybavovanie sťažností v záujme zaistiť, že sťažnosti zainteresovaných strán budú riadne zohľadnené; zdôrazňuje, že tento mechanizmus musí venovať osobitnú pozornosť právam domorodého obyvateľstva a komunit závislých od lesa a právam udeleným na základe dohovoru MOP C169 o domorodom a kmeňovom obyvateľstve, ak je to vhodné;
19. naliehavo vyzýva Komisiu, aby do rozsahu pôsobnosti vymáhateľných protikorupčných

ustanovení v dohodách o voľnom obchode zahrnula nezákonné praktiky lesného hospodárstva, ako napríklad stanovovanie neprimerane nízkych cien dreva v koncesiách, ťažba chránených stromov obchodnými korporáciami, pašovanie lesných produktov cez hranice, nezákonná ťažba a spracovanie lesníckych surovín bez licencie;

20. zdôrazňuje, že korupcia spojená s nezákonnou ťažbou dreva by sa mala riešiť v rámci obchodnej politiky EÚ; vyzýva Komisiu, aby do svojich dohôd o voľnom obchode zahrnula protikorupčné ustanovenia týkajúce sa nezákonnej ťažby dreva, ktoré sú vymáhateľné a ktoré musia byť účinne a v plnej miere vykonané;
21. pripomína význam primeraného prístupu k spravodlivosti, právnym prostriedkom nápravy a účinnej ochrane oznamovateľov v krajinách vyvážajúcich prírodných zdroje, aby sa zabezpečila efektívnosť všetkých právnych predpisov alebo iniciatív;
22. vyzýva EÚ, aby uvažovala o vytvorení transparentného, fungujúceho, účinného a vymáhateľného systému označovania „sociálnej a environmentálnej vysledovateľnosti“ v celom výrobnom reťazci dreva a poľnohospodárskych komodít, ktoré predstavujú riziko pre lesy, v súlade s ustanoveniami WTO a aby podporila podobné opatrenia na medzinárodnej úrovni; zdôrazňuje, že osvedčovanie by malo byť ľahko dostupné pre drobných vlastníkov a MSP a zrozumiteľné pre spotrebiteľov, a pripomína, že takéto opatrenia by mali byť aj naďalej praktické a finančne dostupné, najmä pre malých výrobcov; pripomína, že colné kontroly sa musia posilniť, že musí byť zabezpečená úplná nezávislosť a zodpovednosť osvedčujúcich orgánov a auditorov a že proti akýmkoľvek nezákonným postupom zisteným v procese osvedčovania treba prijať právne kroky;
23. pripomína, že zodpovedná správa držby pôdy a lesov je nevyhnutná na zabezpečenie sociálnej stability, udržateľného využívania životného prostredia a zodpovedného investovania do trvalo udržateľného rozvoja;
24. vyzýva EÚ, aby spolupracovala so súkromným sektorom a podporovala zavádzanie usmernení o zodpovednom obchodnom správaní v rámci zodpovedných poľnohospodárskych dodávateľských reťazcov, ako napríklad usmernení OECD, ako aj ambiciózných záväzkov podľa dohovorov MOP a multilaterálnych environmentálnych dohôd, pričom bude zabezpečená vhodná účasť občianskej spoločnosti a účinná spolupráca s miestnymi zainteresovanými stranami, a aby vypracovala primerané ustanovenia s cieľom presadzovať sociálne a environmentálne normy pre investorov a zabráňovať investičným činnostiam, ktoré podporujú odlesňovanie a nezákonnú ťažbu dreva, napríklad doplnením tohto rozmeru do smernice o zverejňovaní nefinančných informácií pri príležitosti nadechádzajúceho preskúmania; vyzýva EÚ, aby v tomto smere spolupracovala aj s medzinárodnými partnermi.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	24.4.2018
Výsledok záverečného hlasovania	+: 36 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Aixelà, Karoline Graswander-Hainz, Nadja Hirsch, Yannick Jadot, France Jamet, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Eric Andrieu, Goffredo Maria Bettini, Reimer Böge, Klaus Buchner, Dita Charanzová, Agnes Jongerius, Frédérique Ries

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

36	+
ALDE	Dita Charanzová, Nadja Hirsch, Frédérique Ries
ECR	David Campbell Bannerman, Emma McClarkin, Joachim Starbatty, Jan Zahradil
EFDD	Tiziana Beghin, William (The Earl of) Dartmouth
ENF	France Jamet
GUE/NGL	Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz
PPE	Laima Liucija Andrikienė, Reimer Böge, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Sorin Moisă, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Tokia Saïfi, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler
S&D	Eric Andrieu, Goffredo Maria Bettini, Karoline Graswander-Hainz, Agnes Jongerius, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Joachim Schuster
Verts/ALE	Klaus Buchner, Yannick Jadot

0	-

0	0

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania